

Sygn. akt VI Ca 835/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janina Ignasiak

Sędzia: SSO Hanna Morejska (spr.)

Sędzia: SSO Agnieszka Polak

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Cieślak

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017r. w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. G.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego ewentualnie o zwolnienie od egzekucji

na skutek apelacji powódki E. G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10 lutego 2017r.

sygn. akt XII C 2596/15

oddala apelację.

VICa 835/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 lutego 2017 Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił powództwo E. G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - wyroku Sądu Rejonowego w C. z 15 .04. 2014 w sprawie (...) któremu nadano klauzulę wykonalności przeciwko niej jako małżonce dłużnika S. G. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków .

Powódka podnosiła że sprzeciwia się egzekucji prowadzonej z nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym stanowiącym współwłasność jej i męża gdyż żadne przedsiębiorstwo nie jest tam prowadzone . Działalność gospodarcza była prowadzona wyłącznie przez męża a od 2014 roku na podstawie umowy „ obowiązuje „ między małżonkami rozdzielność majątkowa .

Sąd Rejonowy i ustalił i zważył co następuje ;

Powódka E. G. i jej mąż S. G. są współwłaścicielami nieruchomości położonej w C. przy ul. (...).S. G. rozpoczął już w trakcie trwania małżeństwa w 2004roku działalność gospodarczą polegającą na produkcji soków z owoców i warzyw. W budynku przy ulicy (...) miał wydzielony gabinet w którym stały firmowe sprzęty i znajdowały się dokumenty

firmy. Prawomocnym wyrokiem z dnia 15.04. 2014 Sąd Rejonowy w C. w sprawie (...) zasądził od S. G. na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 2 576,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu . Przedmiotowa kwota dotyczyła nie rozliczonej przez S. G. transakcji z 2013 roku . W dniu 19 marca 2014 roku małżonkowie zawarli przed notariuszem umowę majątkową małżeńską, w drodze której ustanowili rozdzielność majątkową polegającą na tym, że każdy z nich zachował majątek nabyty przed zawarciem umowy jak i majątek nabyty później i zarządza swoim majątkiem samodzielnie. W toku postępowania egzekucyjnego na podstawie opisanego wyżej wyroku , komornik ustalił, że w skład majątku wspólnego dłużnika i powódki wchodzi nieruchomości w C. przy ul. (...) Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy w C. w sprawie (...) uwzględnił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko powódce z ograniczeniem jej odpowiedzialności do wspólnego przedsiębiorstwa. Postanowieniem z dnia 12.08. 2015 w sprawie (...) zażalenie powódki na to postanowienie zostało odrzucone jako spóźnione Postępowanie egzekucyjne zostało obecnie umorzone wobec bezczynności wierzyciela .

Sąd uznał że żadne z powództw powódki nie zasługuje na uwzględnienie gdyż skoro powódka opiera swoje powództwo na zgłaszając zarzut wyłączenia swej odpowiedzialności na skutek umowy majątkowej małżeńskiej to podstawą prawną tak sformułowanego roszczenia stanowi art. 840 (1) kpc czyli jest to powództwo przeciwegzekucyjne . Jednak zgodnie z art. 47(1) krio Umowy majątkowe małżeńskie zawierane na podstawie przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego mogą powodować ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności całości lub części majątku wspólnego małżonków ale warunkiem uwzględnienia powództwa przeciwegzekucyjnego jest wykazanie skuteczności takiej umowy wobec wierzyciela. zgodnie z art. 47 (1) krio małżonek może powoływać się względem innych osób na umowę majątkową małżeńską, gdy jej zawarcie oraz rodzaj były tym osobom wiadome. W sprawie IIICZP 60/12 Sąd Najwyższy uznał że małżeńska umowa majątkowa jest skuteczna wobec innej osoby wówczas, gdy o jej zawarciu oraz rodzaju powzięła wiadomość przed powstaniem między małżonkami, bądź między jednym z nich, a nią stosunku prawnego, z którego wynika wiarygodność tej osoby. Natomiast w przedmiotowej sprawie umowa została zawarta już po zaciągnięciu zobowiązania przez męża powódki . Zatem w świetle art. 840 (1) w zw.zart. 787 (1) kpc brak zgody powódki na zaciągnięcie przez jej męża zobowiązania w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy .

Odnosnie zaś zarzutu nieistnienia majątku przedsiębiorstwa to żądanie to należało rozpoznać jako żądanie zwolnienia spod egzekucji nieruchomości przy ulicy (...) . W razie bowiem zajęcia przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego, ale nie będących składnikami przedsiębiorstwa należącego do małżonków – na podstawie tytułu wykonawczego wydanego tylko przeciwko małżonkowi odpowiadającemu z ograniczeniem wspólnego przedsiębiorstwa, małżonka tego traktować należy jak osobę trzecią w rozumieniu art. 841 kpc, której, co do zasady, przysługuje droga powództwa ekscydencyjnego. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 841 § 1 kpc osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu spod egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Jednak w myśl § 3 tego przepisu powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba, że inny termin jest przewidziany w przepisach szczególnych. W ocenie Sądu, powódka terminu do wniesienia powództwa nie dochowała. O zajęciu przedmiotowej nieruchomości w dniu 27 października 2014 roku przez dowiedziała się przed dniem 10 listopada 2014 roku, bowiem w tym dniu wniosła skargę na tą czynność komornika. skarga powyższa została oddalona Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 roku. Kolejne zażalenie w związku z zajęciem powódka ułożyła dopiero w dniu 13 lipca 2015 roku : W dacie wniesienia powództwa w niniejszej sprawie miesięczny termin zastrzeżony dla dokonania tej czynności już upłynął. Dlatego Sąd oddalił oba powództwa .

Apelację od wyroku w całości złożyła powódka zarzucając że skoro strony zawarły umowę o rozdzielności majątkowej to nie dopuszczalne było nadanie klauzuli wykonalności .Nadto kwestionowała że budynek przy ulicy (...) jest siedzibą przedsiębiorstwa Nadto podnosiła że Sąd „ gubi się ‘ w swych rozważaniach gdyż myli klauzulę do wspólnego majątku z klauzulą do przedsiębiorstwa .

Sąd Okręgowy stwierdza że apelacja nie jest zasadna z przyczyn następujących .

Z mocy art. 187. § 1. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać:

- 1) dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna;
- 2) przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
- 3) informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.

W orzecznictwie sądów powszechnych przyjmuje się że wskazane okoliczności faktyczne roszczenia są podstawą faktyczną uzasadniającą zastosowanie abstrakcyjnej normy prawnej, a proces stosowania przez sąd prawa polega na porównaniu ustalonego stanu faktycznego ze stanem faktycznym podanym w hipotezie określonej normy prawnej, tj. na subsumcji stanu faktycznego sprawy pod określony przepis prawa. Wskazany przez powoda, a następnie ustalony przez sąd, stan faktyczny determinuje zatem zastosowanie normy prawnej i dlatego jest tak istotny dla określenia zakresu poddania sprawy pod osąd sądu. Z uwagi na to, że relacje zachodzące między stronami mogą nierazko być bardzo skomplikowane a roszczenia z nich wypływające mogą mieć źródło lub podstawę w różnych przepisach prawa, obowiązkiem powoda jest tak precyzyjne określenie podstawy faktycznej żądania, by można było jednoznacznie określić, jaką ma ono podstawę prawną.

	W świetle regulacji art. 187 § 1 k.p.c. pozew zawierać musi określone żądanie skierowane do sądu oraz przytaczać okoliczności faktyczne, uzasadniające to żądanie. Kwalifikacja prawna stanu faktycznego należy do sądu, który nie jest związany wskazaną przez powoda podstawą prawną roszczenia. Powód nie musi bowiem podać w pozwie podstawy prawnej swego żądania
--	--

(tak np. SA w Warszawie w sprawach IACa 519/15 i 729/16) Zatem skoro powódka w pozwie i pismach procesowych wносиła o „ pozbawienie mocy klauzuli wykonalności „ oraz o „ zwolnieni zajętego przedmiotu „, to Sąd miał obowiązek zastosować do opisanych wyżej stanów prawnych określone normy prawne i uczynił to prawidłowo powołując art. 840 (1) kpc i art. 841 kpc. To bowiem nie sąd „ się gubił „, w swych rozważaniach lecz powódka oznaczyła stan faktyczny, pozwalający na rozpoznanie jej pozwu w oparciu o w/w przepisy .

ART. 840 (1) kpc dotyczy sytuacji gdy dłużnik albo jego małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 lub art. 787i kpc podnosi wynikający z umowy majątkowej małżeńskiej zarzut wyłączenia lub ograniczenia jego odpowiedzialności całością lub częścią majątku, Niewątpliwie zarzut taki był podnoszony przez powódkę . Jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy opierając się na ugruntowanych w piśmiennictwie i orzecznictwie poglądach w świetle przytoczonych regulacji zawarcie umowy majątkowej małżeńskiej nie ma znaczenia z punktu widzenia dopuszczalności nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika. Małżonek dłużnika w postępowaniu o nadanie przeciwko niemu klauzuli wykonalności nie będzie mógł się skutecznie powoływać na taką umowę i tym samym uniemożliwić na tym etapie uzyskanie przez wierzyciela klauzuli wykonalności. Małżonek, który zawarł umowę majątkową małżeńską, będzie mógł się na nią powołać tylko w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego, wykazując, że umowa małżeńska była skuteczna wobec wierzyciela. Możliwość powoływania się na umowę majątkową małżeńską przewiduje art. 471 k.r.o., stanowiąc, że małżonek może powoływać się względem innych osób na umowę majątkową małżeńską, gdy jej zawarcie oraz rodzaj były tym osobom wiadome. (tak T. Ereciński – Lex)

Małżeńska umowa majątkowa jest skuteczna względem innej osoby wówczas, gdy o jej zawarciu oraz rodzaju osoba ta powzięła wiadomość przed powstaniem przysługującej jej wierzytelności (uchwała SN z dnia 3 kwietnia 1980 r., III CZP 13/80, OSNCP 1980.) Zatem fakt że w dacie nadawania klauzuli małżonkowie G. zawarli już umowę majątkową małżeńska nie ma żadnego znaczenia skoro umowa ta nie była znana bo nie była jeszcze zawarta w dacie powstania egzekwowanej wierzytelności .

Odnośnie ustalenia czy budynek przy ulicy (...) jest czy nie jest siedziba przedsiębiorstwa to w istocie Sąd nie miał obowiązku czynić żadnych ustaleń w tym zakresie . Podstawa do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji z mocy art. 841 kpc występuje wówczas, gdy w toku zajęcia zostały naruszone prawa osoby trzeciej (np. dana rzecz jest własnością tej osoby), przy czym – co podkreśla się w piśmiennictwie – chodzi o naruszenie tego rodzaju, że doszło do zajęcia takiego składnika majątkowego, z którego wierzyciel nie ma prawa zaspokoić swojej wierzytelności . Jednak powództwo to mogło być wytoczone tylko w terminie 1 miesiąca od daty gdy strona dowiedziała się o naruszeniu jej prawa . Zatem skoro powódka wystąpiła z naruszeniem tego terminu z powództwem a artykuł 841 § 3 kpc wprowadza miesięczny termin prekluzyjny liczony od dnia, gdy osoba trzecia dowiedziała się o naruszeniu prawa. to powództwo musiało zostać oddalone jako niedopuszczalne . Reasumując Sąd Rejonowy przeprowadził szczegółowe i rzetelne postępowanie dowodowe a wnioski jakie wyciągną są wnikliwe i logiczne , aczkolwiek jak wyżej zaznaczono zbędne był ustalenia statusu budynku jako siedziby przedsiębiorstwa z uwagi na opisaną wyżej prekluzję wynikającą z art. 841 par.3 kpc. Natomiast pozostałe ustalenia Sądu Rejonowego w opisanym wyżej zakresie Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Apelację oddalono z mocy at. 385 kpc.